

1904 do května roku 1920 a měl jistě dosti příležitosti poznati, že žalovaná nedbá čistoty, že je líná a mlsavá. Že žalovaná se dopustila manželské nevěry již před 15. únorem 1921, nelze seznati ani ze žaloby o obnovu ani z rozlukových spisů. Že žalovaná nedbala čistoty, tvrdil nynější žalobce před soudem již 25. ledna 1921. Právem proto odvolací soud zamítl žalobu, pokud se opírá o důvod obnovy podle čís. 7 § 530 c. ř. s.

Čís. 8122.

Ustanovením kupní smlouvy, že »vlastnictví, držení a užívání koupené nemovitosti, jakož i placení daní a jiných veřejných dávek, dále úrokování převzatých hypotek přechází na kupující stranu dnem podpisu smlouvy«, jsou kryty pouze veřejné dávky spjaté se samou nemovitostí. K těmto dávkám nenáleží: všeobecné vodné, dávka z nájemného a dávka za používání obecních stok. Majitelům domů jest uložena jen osobní povinnost vybírat od osob zatížených těmito dávkami vyměřené dávkové částky a odváděti je obci a stanovena dále ručební povinnost za správné jich zaplacení a odvedení. Rozsah výběrčí a ručební povinnosti majitelů domů. Nastala-li v době od původního prozatímního předpisu dávky do předepsání reasumačních doplateků změna v osobě majitele domu, jest výběrčím dávek a ručitelem za správné jich zaplacení pouze ten, kdo jest majitelem domu v době doručení toho kterého platebního rozkazu.

(Rozh. ze dne 8. června 1928, Rv I 1534/27.)

Trhovou smlouvou ze dne 2. října 1925 koupili žalobci od žalovaných dům v Nuslích. Ve smlouvě bylo ujednáno, že vlastnictví, držení a užívání koupené reality, jakož i placení daní a jiných veřejných dávek, dále úrokování převzatých hypotek přechází na žalobce dnem podpisu smlouvy. Účtářenské oddělení při úřadovně hlavního města Prahy předepsalo v roce 1926 žalobcům doplatek obecních dávek za rok 1924. Žalobci doplatek zaplatili a domáhali se jeho náhrady na žalovaných. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

V odstavci IV. kupní smlouvy ze dne 2. října 1925, kterou žalobkyně nabyly vlastnictví k domu v Nuslích, jest stanoveno, že »vlastnictví, držení a užívání koupené reality, jakož i placení daní a jiných veřejných dávek, dále úrokování převzatých hypotek přechází na kupující stranu dnem podpisu smlouvy«. Tento odstavec lze v jeho souvislosti s ostatním obsahem smlouvy podle § 914 obč. zák. vykládati pouze v ten rozum, že jsou tu míněny veřejné dávky spjaté se samou nemovitostí,

tedy dávky reální. Této povahy však nemají dávky, jimiž jsou všeobecně vodné, dávka z nájemného a dávka za používání obecních stok, o kteréžto tři dávky v Praze zavedené v tomto sporu jde. Dávkami těmito není totiž zatížena sama nemovitost, nýbrž nájemníci a držitelé bytů v realitě a jsou tyto osoby povinny ony dávky ze svého majetku a na svůj účet jako zákonnou a zároveň svou osobní povinnost platiti. Od této jejich primární platební povinnosti jest rozeznávati povinnost dávky tyto vybíratí a obci odváděti. Rozštěpení povinnosti určitou dávku platiti a povinnosti dávky tyto vybíratí a odváděti v ten způsob, že povinnost platiti dávky jest uložena jedným osobám a povinnost vybíratí je a obci odváděti osobám jiným, kterým současně uloženo jest osobní ručení za řádné jich zaplacení, bylo již v zákonodárství předpřevratovém, zejména bylo tomu tak ohledně vodní činže a dávky z nájemného, vybíraných na základě zákona ze dne 24. října 1899, čís. 97 z. zák. pro Čechy, jímž změněn byl § 89 obecního zřízení pro Čechy, a na základě zákona ze dne 5. května 1908, čís. 32 z. zák. pro Čechy, jímž změněn byl § 106 obecního řádu města Prahy. Nejsou tedy majitelé domů ani domy samy vlastními nositeli dávkového břemene, nýbrž jest majitelům domů uložena jen osobní a ne reální povinnost vybíratí od osob tímto dávkovým břemenem zatížených vyměřené dávkové částky a odváděti je obci, a stanovena dále ručební povinnost za správné jich zaplacení a odvedení. Není však uloženo majitelům domů, by spolupůsobili při vyměřování a ukládání těchto dávek a nelze proto činiti je po rozumu §§ 1295 a 1297 obč. zák. zodpovědnými za to, že se z vlastního popudu — ačli by to bylo v jejich možnosti — nepostarali o to, by orgánové dávky vyměřující a ukládající měli hned od prvopočátku po ruce všechna data potřebná ke konečnému vyměření a uložení dávek, tak, by orgánové tito nemusili dávky z počátku jen prozatímně vyměřiti a později vydati dodatečné předpisy těchto dávek a vyměřovati tak zvané reasumační doplatky za dobu uplynulou. Tudíž majitelé domů jsou pouze povinni a zároveň také jen oprávněni vybíratí a odvésti dávky jen v té výši, v níž je příslušní orgánové pražské obce vyměří. Ohledně lhůty k vybrání a k odvedení dávek předpisují vzorná pravidla, vydaná jako dodatky k nařízení ze dne 27. dubna 1922, čís. 143 sb. z. a n., že má se tak státi ve lhůtě čtrnácti dnů počítajíc ode dne, kdy nájemné jest splatno. Jde-li o dávky za dobu již prošlou, má je majitel domu vybrati a odvésti »do 14 dnů«, to jest do 14 dnů od doručení platebního rozkazu. Tím, že majiteli uložena jest ručební povinnost za jejich správné zaplacení a odvedení, jest zároveň vysloveno, že majitele domu stihá ručení za to, že nájemce ve lhůtách, ve kterých majitel domu má dávky ty zapraviti, dávky ty majiteli domu skutečně odvede. Nenastává tedy jen ručení za částky vybrané. Nebyla-li majiteli domu dávka nájemníkem zaplacená, jest jeho věcí, by si po případě na něm vymohl náhradu, nebo aby, stala-li se dokonce i činže sama nedobytná, zažádal o odpis dávky. Z vyličené povahy povinností majitelů domů lze zodpověděti otázku, kdo jest výběřčím této dávky a ručitelem za její správné zaplacení v tom případě, že v mezidobí od původního prozatímního

předpisu dávky do předepsání reasumačních doplatků dojde ke změně práva vlastnického. Zákon ze dne 5. května 1908, čís. 32 z. zák. pro Čechy mluví prostě o »vlastníku«, vzorná pravidla pak o »majiteli (trvalém uživateli) domu« a nikoliv o osobě, která byla vlastníkem nebo majitelem nebo trvalým uživatelem domu v době, za kterou se dávka dodatečně vyměřuje. Třeba poukázati též s jedné strany na obtíže, které by vzešly obci, kdyby měla předpisy dávek doručovati bývalým vlastníkům nemovitostí, kteří po případě již přesídlili do ciziny a nemají zájmu na tom, by si v tuzemsku ustanovili zástupce anebo správce domu, a kdyby měla dobývati na těchto osobách dávky a pokuty jim uložené, s druhé strany na tíži břemena, kdyby ten, kdo zcizí dům, měl vybrati dávky od nájemníků v cizím domě a zejména aby, nemaje po případě již vztahů k místu, kde kdysi býval jeho majetek, se měl v tomto místě postarati o to, by mohl o dodatečném vyměření dávek vyrozuměti všechny nájemníky v předepsané krátké třídenní lhůtě ode dne, kdy mu byl doručen předpis dávek, a býti osobám dávkami těmito povinným práv ze škody vzešlé jim tím, že je řádně v řečené lhůtě nevyrozuměl; podotýká se, že těmito osobám běží lhůta k odvolání z platebního rozkazu, který se jim individuálně nedoručuje, ode dne, kdy prošla lhůta pro jich vyrozumění a nikoliv ode dne, kdy byly o vyměření dávky majitelem domu vyrozuměny. Z toho všeho plyne, že výběrčím dávek a ručitelem za správné jich zaplacení jest pouze ten, kdo jest majitelem domu v době doručení toho kterého platebního rozkazu. Žalobkyně, zapravivše dávky vyměřené dodatečným výměrem úřadovny hlavního města Prahy v Nuslích ze dne 26. června 1926, kterýžto výměr byl jim doručen jako osobám, které tehdy byly vlastníky domu, splnily jen svou povinnost, která proti nim jako dočasným majitelům domu vznikla teprve doručením dodatečného předpisu dávek, a nemohou ani podle § 1041 nebo 1042 obč. zák. ani na základě IV. odstavce kupní smlouvy ze dne 2. října 1925 domáhati se na žalovaných náhrady platů na základě této jejich osobní povinnosti vykonaných.

Čís. 8123.

Byl-li erár odsouzen k náhradě z automobilového úrazu, jež přivodil řidič vojenského automobilu, jest oprávněn domáhati se na řidiči náhrady za všeobecných podmínek nároku na náhradu škody. Otázka spoluzavinění poškozeného nepřichází tu v úvahu. Promlčení (§ 1489 obč. zák.) nároku eráru proti řidiči počíná tu doručením rozsudku, z něhož nabyt erár bezpečně vědomosti o výši škody.

(Rozh. ze dne 8. června 1928, Rv I 1621/27.)

Karel S. byl přejet vojenským automobilem, řízeným Václavem S-em. Karel S. vedl pak spor proti československému eráru o náhradu škody, jež vysoudil pravoplatně rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 1923. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se československý erár na